

ŠKOLNÍ PROGRAM
EVVO
MŠ VESTEC

2015 – 2018

(1.aktualizace ŠP EVVO)

1. Aktualizace současného stavu EVVO ve škole

Kapacita MŠ Vestec se v roce 2012 rozšířila o další 2 třídy (25 dětí) a v roce 2015 o 1 třídu pro předškolní děti a děti s odkladem školní docházky (15 dětí). Výchovně-vzdělávací činnosti zajišťuje 13 pedagogů, 1 asistent pedagoga a 1 paní ředitelka.

Z programu „Zahrada jako přírodní učebna“, vyhlášená KÚ Středočeského kraje byla školní zahrada vybavena pro podporu environmentální výchovy v MŠ Vestec následujícími prvky: 3 dřevěnými vyvýšenými záhony, hmyzími domečky, hmatovou stezkou (různé přírodní materiály), pítkem, zahradním domkem pro zahradnické nářadí a dřevěnými lavičkami.

Z projektu s „Mrkvičkou na zkušenou“ (umožnění odborných stáží pedagogům z jiných mateřských škol v MŠ Vestec) bylo získáno větší množství výukového materiálu pro EVVO v hodnotě 6.000,-- Kč (lupy, síťka na drobné vodní živočichy, didaktický materiál, odborné publikace, apod.) 1 z pedagogů se zúčastnil stáže v MŠ Hořovice, která je též zapojena v programu Kurikula podpory zdraví.

2. Vize a dlouhodobé výchovně- vzdělávací a organizační cíle v EVVO pro rok 2015 – 2018

2.1. Výchovně - vzdělávací cíle

Dlouhodobé cíle jsou opět zpracovány na dobu tří let. Cílem Školního programu EVVO je podpora environmentální výchovy, která je jednou z oblastí programu Kurikula podpory zdraví v MŠ. Výchovně – vzdělávací činnosti EVVO by měly podpořit zájem dětí, pedagogů, rodičů i veřejnosti nejen o své zdraví, ale i o zdraví přírody okolo nás.

„Nebude-li zdravá příroda, nebude zdravý ani člověk.“

(Iva Valtrová)

K 31.8.2015 byla provedena evaluace ŠP EVVO na základě dotazníkového šetření mezi pedagogy a ředitelkou školy. Ze závěru vyšlo, že by činnosti týkající se environmentální výchovy, měly více vycházet z témat aktualizovaného Školního vzdělávacího programu „Každý den je jednou za život“. Na základě těchto podnětů byl sestaven nový tříletý výchovně-vzdělávací program environmentální výchovy na období 2015 – 2018 s názvem **„Pavoučkova dobrodružství ve světě přírody“**. Programu má tři části (***Pavoučkův život v ročních obdobích, Pavoučkovi kamarádi, Pavouček je tu s námi***), které se vzájemně prolínají v návaznosti na roční období a vychází z podtéma ŠVP Svět kolem nás a z tematických částí ŠVP (Změny v přírodě, Život kolem nás, Můj domov). Cílem tříletého programu je:

- Podpořit u předškolních dětí vztah k přírodě a okolí svého bydliště
- Podpořit v dětech zájem o své vlastní zdraví a zdraví přírody (zájem o pobyt ve volné přírodě a její ochranu)
- Vnímat přírodu všemi smysly a naučit je pozorovat její krásu a rozmanitost
- Podpořit zájem dětí o vlastní zkoumání a objevování

- Seznamovat se s různými druhy ekosystémů a jejich obyvateli
- Vnímat souvislosti a změny v přírodě v návaznosti na jednotlivá roční období

Výchovně-vzdělávací činnosti environmentální výchovy budou realizovány společně s pedagogy, koordinátorem EVVO a ředitelkou školy tak, aby naplnily dílčí cíle a kompetence programu kurikula Podpory zdraví v mateřské škole, které mají děti zvládnout při ukončení předškolní docházky. (viz Kurikulum ZMŠ). Tříletý program „Pavoučkova dobrodružství v přírodě“ bude koordinovat koordinátor EVVO prostřednictvím myšlenkových map, nápadníků činností, motivačními nástěnkami apod. Na škole bude dále pracovat ekotým, tvořený z pedagogů a ředitelky školy. Bude se podílet na přípravě akcí s environmentální tematikou pro rodiče a děti, veřejnost, prezentovat EVVO v mediálním prostředí (Vestecké listy, odborné časopisy, semináře apod.) a koordinovat zapojení EVVO do činností své kmenové třídy.

Prioritou v oblasti organizačních cílů pro tříleté období by měla být větší informovanost rodičů a veřejnosti o významu environmentální výchovy v předškolním vzdělávání (formou semináře nebo článku ve Vesteckých listech). Dále zapojení rodičů a přátel školy do péče o část zahrady „Zahrada jako přírodní učebna“ (záhonky, zahradní domeček, hmatová stezka, hmyzí domečky). Dále vybavení knihovny o odbornou literaturu a didaktické pomůcky pro EVVO.

Pavoučkova dobrodružství ve světě přírody (tříletý program environmentální výchovy)

1. Pavoučkoučkův život v ročních obdobích

Dílčí cíle:

- Seznámit se s charakteristickými změnami ročních období a změnami v přírodě související s daným ročním obdobím (zimní spánek zvířat apod.)
- Uvědomit si potřebu ochrany svého zdraví a zdraví přírody v návaznosti na roční období (např. oblékání v jednotlivých ročních obdobích, ochrana zdraví před nadměrným slunečním zářením, tichý pohyb v přírodě v době jarního hnízdění ptáků apod.)

Kompetence ZMŠ (očekávané výstupy):

- rozlišuje lidské aktivity na ty, které mohou zdraví člověka podporovat a ty, které mohou zdraví poškozovat **1/4**
- chová se vstřícně a je ochotné pomoci tam, kde je třeba, zvládá jednoduché činnosti v péči o nejbližší prostředí a potřeby druhých **7/3**
- prožívá vztah k přírodě, sounáležitost s přírodou živou i neživou **7/7**
- ochraňuje přírodu, cítí k ní odpovědnost a úmyslně ji nepoškozuje **7/8**

Způsob realizace:

- každodenní pozorování přírody v různých ročních obdobích
- určování kalendáře na dřevěné didaktické pomůcce
- prohlížení didaktických obrázků se znaky ročních období
- výtvarné tvoření z přírodních materiálů
- četba pohádek a příběhů s environmentální tematikou vztahující se k ročním obdobím nebo času
- pokusy

Indikátory:

- 95% dětí vyjmenuje názvy ročních období a jejich charakteristické znaky
- 80% dětí umí rozlišit časové pojmy (den, noc, rok, měsíc, včera, dnes, zítra)
- 90% dětí zná, jak si chránit své zdraví v jednotlivých ročních obdobích (bouřka, chlad, apod.)
- 80% dětí chrání přírodu a dokáže vysvětlit proč

Metody vyhodnocení:

- pracovní listy
- zpětná vazba dětí na prožité činnosti
- rozhovory, diskuse v ranním komunitním kruhu
- pozorování zájmu dětí o přírodní prvky
- fotodokumentace

2. Pavoučkovi kamarádi

Dílčí cíle:

- seznámit se s rozmanitostí přírody v živé i neživé formě
- naučit se pozorovat a vnímat krásu jednotlivých druhů živočichů, stromů a rostlin v okolí školky a svého bydliště
- chránit život a zdraví svoje i ostatních živých organismů na Zemi

Kompetence ZMŠ (očekávané výstupy):

- má zájem pochopit jevy kolem sebe a ptá se **7/6**
- prožívá vztah k přírodě, sounáležitosti s přírodou živou i neživou **7/7**

Způsob realizace:

- vlastní pozorování živočichů, stromů, rostlin a neživé přírody v okolí školky, případně na exkurzích a výletech
- hry a činnosti s didaktickými obrázky a pomůckami (puzzle, pexesa, ekohry)
- pracovní listy
- návštěva středisek ekologické výchovy a spolupráce se středisky (SEV Toulcův dvůr, ČSOP Vlašim, SEV Pavučina)

Indikátory:

- 90% dětí pojmenuje alespoň 7 druhů živočichů volně žijících v přírodě, 3 druhy ptáků, 2 druhy ryb, 3 druhy hmyzu

- 85% dětí pojmenuje 5 druhů domácích zvířat a jejich mláďat
- 75% dětí pojmenuje alespoň 5 druhů rostlin volně rostoucích v přírodě a 3 druhy rostlin rostoucích na zahrádce
- 80% dětí pojmenuje 2 druhy jehličnatých a 4 druhy listnatých stromů a zná rozdíly mezi jehličnatými a listnatými stromy
- 75% dětí umí pečovat o rostliny na záhonech školní zahrady (setí, sázení, pletí apod.)
- 90% dětí chrání život v každé jeho formě (netrhá zbytečně rostliny, neubližuje sobě, druhým ani ostatním živočichům)
- 80% dětí chápe, že je součástí planety Země, spolu s ostatními živými organizmy i neživou přírodou

Metody vyhodnocení:

- pracovní listy
- zpětná vazba dětí na prožité činnosti
- rozhovory, diskuse v ranním komunitním kruhu
- pozorování zájmu dětí o živou i neživou přírodu
- pozorování dětí při aktivitách v Přírodní učebně (hmatová stezka, péče o záhony apod.)
- fotodokumentace

3. Pavouček tu žije s námi

Dílčí cíle:

- podpořit kladný vztah k tomuto drobnému živočichovi (pavoučkovi, MŠ Vestec jej má ve znaku), pokusit se u některých dětí zmenšit obavy z arachnofobie (strach z pavouků)
- seznámit se bydlištěm pavoučka (pavučinou) a vyhledat různé druhy pavučin v přírodě v okolí školky
- přijmout „postavičku“ Pavoučka jako motivující prvek environmentální výchovy)

Kompetence ZMŠ (očekávané výstupy):

- rozlišuje lidské aktivity na ty, které mohou zdraví člověka, přírody podporovat a ty, které mohou zdraví poškozovat **1/4**
- chová se vstřícně a je ochotné pomoci tam, kde je třeba, zvládá jednoduché činnosti v péči o nejbližší přírodní prostředí a potřeby druhých (např. péče o hmyzí domeček, kde pavouci mohou také „bydlet“) **7/3**
- prožívá vztah k přírodě a uvědomuje si sounáležitost s živou i neživou přírodou **7/7**
- ochraňuje přírodu, cítí k ní odpovědnost a úmyslně ji nepoškozují **7/8**

Způsob realizace:

- ukázka Pavoučka jako symbolu školky (znak na budově školy)
- četba pohádky nebo příběhu o pavoučkovi
- pozorování pavouků a pavučin v přírodě v okolí školky nebo bydliště
- vyhledávání informací v encyklopediích a atlasech (práce s informacemi)
- výtvarné činnosti (kresba, malba, tvoření z přírodních materiálů)

Indikátory:

- 65% dětí si posílí svůj vztah ke světu pavouků
- 80% dětí chrání tento živočišný druh a podporuje jeho ochranu v přírodě
- 90% dětí přijme motivační prvek „Pavoučka“, jako kladnou postavičku pro vztah k environmentální výchově

Metody vyhodnocení:

- pracovní listy
- zpětná vazba dětí na prožité činnosti
- rozhovory, diskuse v ranním komunitním kruhu
- pozorování zájmu dětí o život pavoučků v okolí školky a bydliště
- fotodokumentace

2.2. Organizační cíle Školního programu EVVO pro rok 2015 – 2018

Prioritou v oblasti organizačních cílů pro tříleté období by měla být větší informovanost rodičů a veřejnosti o významu environmentální výchovy v předškolním vzdělávání (formou semináře nebo článku ve Vesteckých listech). Dále zapojení rodičů a přátel školy do péče o část zahrady „Zahrada jako přírodní učebna“ (záhonky, zahradní domeček, hmatová stezka, hmyzí domečky). Dále vybavení knihovny o odbornou literaturu a didaktické pomůcky pro EVVO.

1. Oblast vzdělávání dětí

Dílčí cíl:

- realizovat výukové programy a exkurze pro předškolní děti

Prostředky k dosažení cílů:

- v průběhu každého školního roku realizovat alespoň 1 výukový program z každé tematické části (Změny v přírodě, Život kolem nás, Můj domov, (zajištěn samotnými pedagogy školy nebo externím lektorem)
- v průběhu každého školního roku zrealizovat alespoň 1 exkurzi do Střediska nebo Centra ekologické výchovy
- realizace pobytu na škole v přírodě

Indikátory:

- pedagogové tříd získají základní odborné znalosti k připraveným výukovým programům prostřednictvím odborné literatury a internetu
- výukový program zrealizuje koordinátor MŠ Vestec
- pověření osob zajišťující místo a program ŠvP

Způsob vyhodnocení:

- zpětná vazba dětí a pedagogů na realizovaný výukový program nebo exkurzi

2. Oblast materiálního, prostorového a finančního zajištění EVVO

Dílčí cíle:

- Rozšířit školní knihovnu o odbornou literaturu a didaktické pomůcky a sestavit plán činností zahradnických prací na školních záhoncích, včetně nového osázení, využít finanční podporu z možných vypsanych grantů

Prostředky k dosažení dílčího cíle:

- průzkum nabídky trhu a středisek ekologické výchovy
- sestavení osevniho a sadbového plánu záhonků a nákup rostlin a semen
- sledování grantových možností

Indikátory:

- v každé třídě bude alespoň 1 encyklopedie o rozmanitosti přírody
- školní knihovna bude obsahovat alespoň 20% odborné literatury týkající se EVVO
- seznámení pedagogů a ředitelky školy s plánem zahradních činností

Způsob hodnocení:

- 1 x do roka kontrola školní knihovny
- fotodokumentace

3. Oblast vzdělávání pedagogických pracovníků

Dílčí cíl:

- Každý pedagog si samostudiem, případně účastí na seminářích s environmentální tematikou rozšíří své znalosti a vědomosti z oblasti EVVO a využije je v praxi

Prostředky k dosažení cíle:

- sledovat a doporučit (zajistí koordinátor EVVO) aktuální odbornou literaturu, články a nabídku odborných seminářů v oblasti EVVO

Indikátory:

- osvědčení ze seminářů a jeho stručná charakteristika na pedagogické poradě pro ostatní pedagogy

Způsob hodnocení:

- hodnocení v rámci DVPP 1 x za rok

4. Oblast zájmového vzdělávání

Dílčí cíl: seznámit rodiče, případně veřejnost s významem environmentální výchovy v předškolním vzdělávání

Prostředky k dosažení cíle:

- odborný článek ve Vesteckých listech (koordinátor EVVO)
- akce pro rodiče a děti, veřejnost s environmentální tematikou
- zapojení rodičů do péče o Přírodní učebnu na školní zahradě
- seminář pro rodiče (externí lektor nebo koordinátor EVVO MŠ Vestec)

Indikátory:

- v každém školním roce bude zveřejněn alespoň 1 článek týkající se EVVO v MŠ Vestec ve Vesteckých listech
- vytvoření a vyhodnocení dotazníku pro rodiče na téma environmentální výchova v předškolním vzdělávání a možný zájem o seminář
- nabídka zapojení rodičů do péče o Přírodní učebnu

Způsob vyhodnocení:

- 1 x za rok kontrola uveřejnění článku ve Vesteckých listech
- Vyhodnocení dotazníku pro rodiče a zájmu o seminář

5. Oblast spolupráce školy s okolím

Dílčí cíl: spolupráce s obecním úřadem a mysliveckým sdružením ve Vestci, Kanologickým svazem ve Zvoli

Prostředky k dosažení cíle:

- Dohoda o vzájemné spolupráci v oblasti EVVO (využívání přírodního hřiště u rybníka, využití klubovny mysliveckého sdružení, výukový program „Bezpečný pes“)

Indikátory:

- Ředitelka školy společně s koordinátorem EVVO podporuje spolupráci s výše uvedenými organizacemi

Způsob vyhodnocení:

- Fotodokumentace

6. Ekologizace provozu školy

Není třeba aktuálně řešit vzhledem k moderní budově, včetně nové přístavby školy.

3. HODNOCENÍ REALIZACE ŠP EVVO

Aktualizovaný Školní program EVVO je sestaven na 3 roky. Jeho součástí budou tzv, roční plány EVVO, které budou konkretizovat jednotlivé akce a činnosti EVVO.

Dlouhodobé výchovně – vzdělávací cíle budou naplňovány kmenovými pedagogy v rámci Třídních vzdělávacích programů za metodické podpory koordinátora EVVO. Hodnocení naplňování cílů bude průběžně hodnoceno po každém ukončení etapy ročního období, tj. 4 x do roka písemnou formou na Hodnotícím listě. Roční plán bude zhodnocen koordinátorem EVVO po ukončení každého školního roku, písemnou formou.

Organizační cíle budou vyhodnocovány vždy na konci školního roku koordinátorem EVVO písemnou formou

<u>ŠVP MŠ Vestec</u> <u>„KAŽDÝ DEN JE JEN</u> <u>JEDNOU ZA ŽIVOT“</u>	<u>TVP</u> <u>Podtéma</u>	<u>Tematické části</u>	<u>Oblasti EVVO</u>	<u>Program</u> <u>EVVO</u> <u>Pavoučkova</u> <u>dobrodružství</u> <u>v přírodě</u>
	Svět kolem nás	Změny v přírodě	Jaro Léto Podzim Zima	Pavoučkův život v ročních obdobích
		Život kolem nás	živočiškové rostliny stromy neživá příroda	Pavoučkovi kamarádi
		Můj domov	příroda v okolí školky a bydliště	Pavouček tu žije s námi